

Vandafgang til termin uden veer

REGION SJÆLLAND

HOLBÆK SYGEHUS

-vi er til for dig

Fordele og ulemper ved ve-stimulation efter 12 timers vandafgang

Ve stimulation Hvad indebærer det?
• Kortere tid fra vandafgang til fødsel. • Nedsætter sandsynligheden for antibiotisk behandling under fødslen. • Nedsætter sandsynligvis risikoen for infektion hos mor og barn. • Som udgangspunkt er det ikke en mulighed at smertelindre i vand eller føde i vand. • Behov for ekstra hjertelydsovervågning af barnet under fødslen (CTG). • Du får medicin til at stimulere veerne, hvilket kan kræve indlæggelse. Se patientinformationen Igangsættelse for nærmere beskrivelse, herunder bivirkningerne ved medicinen.

Afvente spontane veer Hvad indebærer det?
• Længere tid fra vandafgang til fødsel. • Øger sandsynligheden for antibiotisk behandling under fødslen. • Øger sandsynligvis risikoen for infektion hos mor og barn over tid. • Får du veer af dig selv, kan du i udgangspunktet både smertelindres i vand og føde i vand inden for 24 timer efter vandafgang. • Hvis alt er normalt inden for de første 24 timer efter vandafgang, er der ikke behov for ekstra hjertelydsovervågning af barnet under fødslen (CTG). Der lyttes i stedet hjertelyd med lytterør eller doptone. • Du øger chancen for at din fødsel går i gang spontant, og du slet ikke behøver senere ve stimulation.

Det er cirka 10% af alle fødsler, der starter med, at fostervandet går. I nogle tilfælde begynder veerne kort tid efter vandet er gået. Andre gange kan der gå flere timer eller op til flere døgn uden veer, hvis man ikke stimulerer veerne.

Hvad er vandafgang?

Vandafgang er, når fosterhinderne omkring barnet brister, og noget af fostervandet siver ud. Der bliver hele tiden dannet nyt fostervand, så barnet er stadig omgivet af lidt vand. Du vil derfor opleve, at der bliver ved med at sive fostervand ud, indtil du har født. Fosterhinderne har været med til at skabe et beskyttet miljø. Nu, hvor de er bristet, er der ved længerevarende vandafgang en risiko for, at bakterier fra vagina kan komme op i livmoderen og give infektion til både mor og barn. Risikoen for at få en infektion er lille, men stiger, jo længere tid der går, fra vandet er gået, til du har født. Hvis der opstår tegn på infektion, vil du blive anbefalet behandling med antibiotika via et drop i hånden.

Det videre forløb

Ved vandafgang skal du kontakte fødeafsnittet telefonisk.

Hvis:

- Fostervandet er klart.
- Din graviditet har været ukompliceret.
- Du har mærket fosterbevægelser som vanligt efter vandafgang.
- Du er velbefindende uden feber.
- Du ikke har haft behandlingskrævende Gruppe B streptokokker (GBS) i urinen under graviditeten.

Så kan du se tiden an og afvente spontane veer i eget hjem efter aftale med fødeafsnittet.

Dette af to årsager:

1. 79% af alle kvinder med vandafgang uden veer går spontant i fødsel indenfor 12 timer.
2. Risikoen, for at mor og barn udvikler en infektion, er lille.

Undersøgelse på fødeafsnittet

Du/I vil blive inviteret ind til undersøgelse på fødeafsnittet senest 12 timer efter vandet er gået. Tidspunktet for undersøgelsen afhænger af, om du har fået veer, om der har været komplikationer i din graviditet, og om der er tilkommet noget i forbindelse med vandafgang. Dette vil jordemoderen tage med i sin vurdering under telefonsamtalen.

Når du ankommer til fødeafsnittet, vil jordemoderen:

- Be- eller afkræfte vandafgang.
- Kontrollere vandets farve og lugt.
- Måle din temperatur og blodtryk/puls.
- Mærke dig på maven og her vurdere, hvordan barnet ligger og dets størrelse.
- Registrere barnets hjerterytme og eventuelle veer med et CTG-apparat i 20-30 min.
- Evt. foretage en indvendig undersøgelse i vagina.
- Ved bekræftet vandafgang anbefaler vi, at du får foretaget en GBS-test i skeden og endetarmen med en vatpind.

GBS-test og antibiotika behandling

Vi anbefaler denne GBS-test, da 10-20% af alle gravide har GBS i vagina, som en del af deres bakterieflora. Svaret kommer inden for 1-2 timer.

Hvis svaret er positivt, anbefaler vi, at du får antibiotika hver 4.time. Dette er, fordi der ellers er en risiko for, at GBS kan overføres til barnet under fødslen og medføre en alvorlig infektion i dagene efter.

Så længe du ikke har født, vil vi gentage GBS-testen hver 24. time og anbefale dig behandling med antibiotika, hvis svaret er positiv for GBS, du får feber eller andre infektionstegn.

Medicinsk ve-stimulation

Vi anbefaler medicinsk ve-stimulation 12 timer efter vandafgang, men for nogle vil det give mening at stimulere før og for andre senere. Det afhænger af flere faktorer.

Hvis svaret på GBS-testen er positiv, anbefales stimulation snarest.

Hvis svaret på GBS-testen er negativ, vil vores anbefaling være mere individuel.

Tiden er en vigtig faktor i forhold til risikoen for infektion hos mor og barn.

Hvis der derfor fortsat ingen veer er, og din livmoderhals fortsat er lang, giver det for nogle god mening at opstarte medicinsk ve-stimulation efter 12 timers vandafgang.

Hvis du derimod har veer, din livmoderhals er næsten eller fuldstændig afkortet, eller du har en tidligere fødselserfaring med vandafgang og derefter spontane

veer kan det for nogle give mening at afvente yderligere.

Hvis du har valgt at afvente yderligere, anbefaler vi ve-stimulation senest 24 timer efter vandafgang, hvor 95% af alle kvinder med vandafgang vil være i spontan fødsel.

Beslutningen om du skal afvente eller få stimuleret veer, behøver du/I ikke tage alene. Jordemoderen på fødeafsnittet kan guide og hjælpe dig med at træffe den beslutning, der er rigtig for dig ud fra dine tanker, ønsker og din situation.

Valg af medicinsk ve-stimulation

Hvilken medicinsk metode, der anvendes til at stimulere veer, afhænger af længden af din livmoderhals, og om du tidligere har født ved kejsersnit.

Hvis din livmoderhals vurderes bevaret eller kun delvist afkortet, og du ikke tidligere har født ved kejsersnit anbefales du stimulation med max 3 stk. Angusta® tabletter. Derefter anbefales ve stimulation via et drop, hvis der er behov for yderligere stimulation.

Hvis du tidligere har født ved kejsersnit eller din livmoderhals er næsten eller fuldstændig afkortet anbefales du ve-stimulation med et drop.

Mere uddybende beskrivelse af Angusta® tabletter og ve-stimulerende drop, herunder bivirkningerne ved medicinsk ve stimulation, kan læses i patientinformationen Igangsættelse.

Hvad gør I hjemme?

Uanset om du afventer spontane veer eller bliver stimuleret med Angusta® tabletter, er det vigtigt, at du/I skaber gode forhold for, at kroppen kan begynde at lave veer:

- Tank løbende kroppen op med mad og drikke.
- Skab et roligt miljø.
- Hvil dig, måske du endda kan få sovet lidt.
- Gå en tur eller bevæg dig.
- Mål din temperatur rektalt hver 4.time.

Kontakt fødeafsnittet:

- Ved temperatur på 37,5° eller derover.
- Hvis fostervandet skifter farve til grønt eller brunligt.
- Hvis fostervandet bliver ilde lugtende.
- Hvis du mærker barnet mindre, end du plejer.

-
- Ved veer.
 - Ved kraftig blødning.
 - Ved utilpashed eller kulderystelser.
 - Ved spørgsmål eller utryghed.

Efter fødslen

Hvis din GBS-test har været positiv for GBS, anbefaler vi, at I bliver på barselsafsnittet til observation af barnet i 48 timer. Her vil vi hjælpe dig/jer med at holde øje med tegn på, om barnet skulle have fået en infektion. I nogle tilfælde får barnet også taget blodprøve for infektion et døgn gammel.

Har du haft vandafgang mere end 18 timer og har født, inden der er blevet lavet en GBS-test, anbefaler vi ligeledes observation af barnet på barselsafsnittet i 48 timer.

Hvis din GBS-test(s) har været negativ for GBS, og du ingen feber eller andre komplikationer har haft, kan I, hvis I ønsker det, tage hjem ambulant (4-6 timer efter fødslen).

**Med Venlig Hilsen
Føde- og Barselsafsnittet
Holbæk Sygehus**

Gynækologisk/Obstetrisk Afdeling

Holbæk Sygehus

Smedelundsgade 60

Fødeafsnit 05-3

Telefon 59484293

Barselsafsnit 06-3

Telefon: 59484300/59484302

www.holbaeksygehus.dk